

Bergene Holm AS, avd. Nidarå
Simonstad 152
4868 SELÅSVATN

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2014/815 / FMAABST

Dato
10.04.2014

Oversendelse av korrigert endelig inspeksjonsrapport - Bergene Holm AS, avd. Nidarå

Bakgrunn

Vi viser til e-post datert 25.03.2014 med tilbakemelding på foreløpig inspeksjonsrapport datert 17.03.2014. Det fremgår at Bergene Holm AS, avd. Nidarå mener at Fylkesmannen har misforstått noen momenter, og virksomheten ber om at Fylkesmannen korrigerer rapporten.

Til *avvik 1* beskriver bedriften at mottakskontrollen for RT-flis har ført til at lass har blitt avvist, i motsetning til det som hevdes i Fylkesmannens rapport.

Til *avvik 2* kommenterer Bergene Holm at grønn flis ikke betyr flis av impregnert treverk, men at dette er flis fra hage-/parkavfall. Det anføres også at henvisningen til brev fra Fylkesmannen av 28.03.2003 er dekkende også i forhold til gjeldende tillatelse for utsortering av impregnert virke.

Til avsnittet *andre kommentarer* i inspeksjonsrapporten viser Bergene Holm til at asken ikke leveres til IATA men til Avfall sør. Det vises også til at det er gjennomført basiskarakterisering av asken, og til at Avfall sør har fått tillatelse fra Fylkesmannen i Vest-Agder til å benytte aska til overdekningsmasse på deponi.

Miljøvernavdelingens vurdering

Kommentaren til *avvik 1* tas til etterretning, og vi endrer rapporten i tråd med kommentaren fra Bergene Holm. Vi gjør likevel oppmerksom på at hendelser med avvist lass skal journalføres.

Når det gjelder *avvik 2* tas kommentaren om definisjonen av grønn flis til etterretning. Fylkesmannen mener likevel at avtalen bør oppdateres slik at den blir i samsvar med nye krav i utslippstillatelsen. Vi vil også understreke at det ikke er relevant å vise til fylkesmannens brev fra 2003 i og med at nå foreligger en utslippstillatelse som fastsetter vilkårene for driften. På tross av dette mener Fylkesmannen at det ikke vil være et regelbrudd å følge avtalen, så lenge utslippsgrensene i tillatelsen overholdes. Vi finner derfor at denne delen av *avvik 2* kan endres til en anmerkning (se anmerkning 3).

Når det gjelder innspillet til avsnittet om *andre kommentarer* beklager vi at vi har angitt feil mottaker av aske fra fyringsanlegget. Fylkesmannen mener imidlertid fremdeles at det ikke i tilstrekkelig grad er godtgjort at asken ikke er å anse som farlig avfall. De målte nivåene av noen parametre er over grenseverdien for farlig avfall i veilederen TA-2553/2009, og Fylkesmannen mener at det ikke er godt nok dokumentert at asken kan deponeres på deponi for ordinært avfall. Det må gjennomføres utlekkningstester og, slik dokumentasjon bør framskaffes i samarbeid med avfallsmottaket. Kommentaren opprettholdes.

Korrigert inspeksjonsrapport vedlegges.

Med hilsen

Jan Atle Knutsen
miljøverndirektør

Bjørn Stokke
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.
Saksbehandler: Bjørn Stokke, telefon: 37017542

Vedlegg: korrigeret inspeksjonsrapport

Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 973 149 865	Eies av (org.nr): 812 750 062
Besøksadresse: Simonstad 152, 4868 SELÅSVATN	Telefon: 37 18 51 50
Bransjenr. (NACE-kode): 35.300	E-post: firmapost@bergeneholm.no

Kontrollert anlegg

Navn: Bergene Holm AS, avdeling Nidarå	Anleggsnr: 0929.0001.01
Kommune: Åmli	Anleggsaktivitet: Treforedling

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten: Johan Mørland Tallak Bakken Ole August Rustad Paul Edvard Vittersø	Fra Fylkesmannen: Jan Atle Knutsen Ildikó Nordensvan Bjørn Stokke
---	---

Regelverk

- Utslippstillatelse datert 14.01.2013
- Lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) blant annet § 7 første ledd/andre ledd og § 29
- Forskrift av 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11 om farlig avfall
- Forskrift av 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Informasjon om regelverk finner du på www.miljodirektoratet.no og www.regelhjelp.no

Definisjoner

Avvik: manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Oppfølging etter kontrollen

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avviket som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber virksomheten om en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon på at avvikene er rettet innen de frister som er nevnt nedenfor.

Vedtak om gebyr ved kontroll

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. *forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Bedriften er plassert i risikoklasse 3. Dette innebær at Bergene Holm AS, avdeling Nidarå skal betale kr. 12 000,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Krav om innbetaling ettersendes fra Miljødirektoratet.

Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten (jf. offentleglova).

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

Avvik 1: Utslippstillatelsens vilkår er ikke overholdt

a) Det er overskridelser av vilkår om luftutslipp

Avvik fra: Utslippstillatelsens vilkår 4.2

Kommentarer:

Det er gjennomført målinger av utslippet til luft fra fyringsanlegget. Målingene viser overskridelser av utslippsgrensene som er fastsatt for støv, metaller, karbonmonoksid og dioksiner.

På tilsynet fikk vi opplyst at det var gjennomført forbrenningstekniske tiltak med sikte på reduksjon av utslippene. Dette bestod blant annet i at det var jobbet med å optimalisere styringen av innmatingsrista for å oppnå en bedre forbrenning og bedre effekt.

Det gjennomføres også mottakskontroll av RT-flisen som kommer inn til anlegget. Flisen blir vurdert visuelt minst en gang pr. uke, og en beskrivelse av kvaliteten på flisen ble ført inn i et eget skjema. Kontrollen hadde i noen tilfeller resultert i at lass var blitt avvist, og slik vi forstod det var det gitt tilbakemelding til leverandøren dersom kvaliteten ikke var tilfredsstillende. Blant annet har det i perioder vært mye fuktighet i brenselet, og det har vært nødvendig å blande inn mye tørr flis.

Bedriften har gjort forsøk med sikting av RT-flisa i samarbeid med leverandøren. Dette innebærer at finfraksjonen er siktet ut, og levert til Returkraft. Det var antatt at denne fraksjonen inneholdt mer fremmedstoff, og at fjerning av dette materialet fra brenslet ville gi mindre utslipp. Slik vi forstod det ga ikke dette noen entydig virkning i form av utslippsreduksjon.

De ovennevnte tiltakene ser ut til å ha hatt en positiv effekt i forhold til utslippet av dioksiner, støv og metaller. Det er f.eks. tidligere målt utslipp på 30 ganger utslippsgrensen for dioksin, mens verdiene som er målt i 2013 er på ca. 10 ganger grenseverdien.

Til tross for at tiltakene som bedriften har gjennomført har hatt en positiv effekt for noen parametre, er det fremdeles store overskridelser av grenseverdien som er satt for karbonmonoksid (CO). CO er en indikatorparameter som sier noe om hvordan forbrenningsprosessen fungerer. Høye nivåer av karbonmonoksid tyder på dårlig forbrenning, noe som igjen vil ha betydning for utslipp av øvrige parametre. Det er svært viktig at virksomheten arbeider ytterligere med å optimalisere forbrenningen, noe som bør gi seg utslag i redusert utslipp av CO. Se for øvrig avvik 1 b) om kontinuerlige målinger.

Vi merker oss for øvrig at overutslipp til luft er vurdert til å utgjøre middels risiko der det bør vurderes tiltak. Fylkesmannen vil presisere at overutslippet er et brudd på gjeldende regelverk (utslippstillatelsen), og at det er påkrevd at det treffes tiltak for å redusere utslippet.

Virksomheten må videreføre arbeidet med å redusere utslippet av støv, metaller, dioksin og CO fra fyringsanlegget. Blant annet må det arbeides med optimalisering av forbrenningsprosessen. Det må utarbeides en tidfestet plan for utslippsreduksjon. Vi skal ha en slik plan innen 02.06.2014.

b) Målinger gjennomføres ikke i tråd med tillatelsen

Avvik fra: Utslippstillatelsens vilkår 4.2, 11.1 og 11.2

Kommentarer:

I tillatelsen er det fastsatt vilkår om målefrekvens for de ulike parametrene i luftutslipp. Ved brenning av RT-flis skal det gjennomføres kontinuerlige CO-målinger. Dette praktiseres ikke i bedriften. Bakgrunnen for kravet om kontinuerlige CO-målinger er beskrevet nærmere i utslippstillatelsen. Bergene Holm gjennomfører pr. i dag kun CO-målinger på de tidspunktene som det måles andre parametre i luftutslippet. På tilsynet ble det opplyst at det var planer om å anskaffe bærbart utstyr for målinger av CO, men det var ikke planer om å installere utstyr for kontinuerlige målinger. Det må etableres utstyr som muliggjør kontinuerlige CO-målinger i tråd med utslippstillatelsen.

Det må installeres utstyr for kontinuerlige utslippsmålinger innen 01.10.2014.

Avvik 2: Det er mangler ved bedriftens internkontroll

a) Det mangler skriftlige rutiner for vedlikehold av fyringsanlegget og avtalen om flisleveranse er ikke oppdatert i tråd med nye krav

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5 første ledd pkt. 7

Kommentarer:

Om skriftlige rutiner for vedlikehold

Bergene Holm har utarbeidet skriftlige rutiner for vedlikehold av maskiner, verktøy og annet utstyr. I rutinene blir ikke fyringsanlegget nevnt spesifikt. Fyringsanlegget blir jevnlig vedlikeholdt i praksis, men rutinene for dette må også nedfelles skriftlig. Dette vil bidra til å redusere sårbarheten og sannsynligheten for at vedlikeholdet ikke kan gjennomføres ved fravær av nøkkelpersonell. Slike rutiner vil også i større grad sikre enhetlig og systematisk gjennomføring av vedlikeholdsarbeidet.

Vedlikeholdsrutiner for fyringsanlegget må dokumenteres skriftlig. Fylkesmannen skal ha kopi av rutinene innen 02.06.2014.

b) Mål og ansvarsfordeling for ytre miljø er ikke fullstendig skriftlig dokumentert

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5 første ledd pkt. 4 og 5

Kommentarer:

På tilsynet kunne ikke bedriften dokumentere at det var fastsatt mål for ytre miljø. Blant annet var det ikke skriftlig dokumentert at det var fastsatt mål for utslippsreduksjon fra fyringsanlegget.

Når det gjaldt ansvars plassering for ulike tema som omhandlet ytre miljø som utslippskontroll, håndtering av avfall, vedlikehold m.m. ble dette oppgitt muntlig på tilsynet. Slik vi forstod det var dette imidlertid ikke nedfelt skriftlig i Bergene Holm sitt internkontrollsystem.

Vi ber om at Bergene Holm sin fastsettelse av mål for ytre miljø og ansvarsfordeling for tema som angår ytre miljø dokumenteres skriftlig. Vi skal ha tilbakemelding med bekreftelse på at dette er bragt i orden innen 02.06.2014.

Avvik 3: Håndtering av farlig avfall i strid med avfallsforskriften

a) Farlig avfall lagres på en måte som kan gi utslipp til ytre miljø

Avvik fra: avfallsforskriftens § 11-5

Kommentarer:

Spillolje ble lagret i oljefat og plastkteinere på asfaltert areal utenfor et av byggene inne på næringsområdet (se bilde). Beholderne stod åpent uten sikring mot eventuell avrenning eller mot adgang for uvedkommende/påkjørsler. Vi anser ikke denne lagringsmetoden som forsvarlig eller i tråd med avfallsforskriftens bestemmelser. Eventuelle uhellshendelser m.m. som medfører lekkasje vil gi avrenning til ytre miljø.

Dette forholdet er for øvrig også vurdert i virksomhetens risikovurdering. Fatene var tidligere plassert på et område uten fast dekke, og i risikovurderingen ble det anbefalt som tiltak at fatene burde plasseres på område med asfalt/betong for å hindre at olje ved lekkasje rant ned i grunnen. Fylkesmannen mener altså at dette ikke er tilstrekkelig, jf. ovenstående.

Bilde 1 og 2 – oppbevaring av farlig avfall hos Bergene Holm, avd. Nidarå

Vi ber om at Bergene Holm etablerer en oppbevaringsmåte for farlig avfall som minimaliserer sannsynligheten for forurensning til ytre miljø. Det farlige avfallet må lagres slik at det ikke er tilgjengelig for uvedkommende og påkjørsler, og at eventuell avrenning samles opp. Fylkesmannen skal ha dokumentasjon på at dette er bragt i orden innen 02.06.2014.

Anmerkninger

Anmerkning 1: Måleprogrammet er noe mangelfullt dokumentert skriftlig

Kommentar

Det er utarbeidet et måleprogram som viser datoer for gjennomføring av målinger av utslipp til luft. Et måleprogram skal imidlertid inneholde mer enn dette, jf. også beskrivelsen i utslippstillatelsens vilkår 11.2. For øvrig viser vi til faktaarket TA-27488/2010 fra Miljødirektoratet om *forventninger til industriens utslippskontroll*, som ble delt ut på tilsynet (for ordens skyld har vi lagt ved faktaarket og det kan også lastes ned fra Miljødirektoratets hjemmeside på www.miljodirektoratet.no). Her er det beskrevet hva et måleprogram skal omfatte. Programmet skal i tillegg til prøvetakingsfrekvens bl.a. beskrive måle- og prøvetakingsmetode. Det er firmaet Kontroll Miljö Process AB (KMP AB) som gjennomfører prøvetaking og analyser av utslipp til luft. I rapporten fra KMP AB er det blant annet gitt en metodebeskrivelse. Vi understreker imidlertid at Bergene Holm skal ha et måleprogram som skal baseres på utslippstillatelsen, jf. vilkår 11.2.

Anmerkning 2: Det er ikke utarbeidet støysonekart

Kommentar

I utslippstillatelsen er det fastsatt vilkår om at bedriften skal utarbeide støysonekart som viser røde og gule støysoner rundt anlegget. Fristen for dette var satt til 31.12.2013. Det er ikke gjennomført noen støyutredning. Det fremkom på tilsynet at bedriften ønsket bedriften å avvente dette på grunn av store endringer av driften, ved bl.a. etablering av ny høvlerilinje og trelastproduksjonslinje. Det ble antatt at dette ville ha vesentlig betydning for støybildet. Dette arbeidet var slutført seint høsten 2013. Fylkesmannen tar dette til etterretning. Det må utarbeides en støyutredning som spesifisert i utslippstillatelsen. Utredningen bør være på plass innen 01.10.2014.

Anmerkning 3: avtale for flisleveranse er noe utdatert

Kommentar

Bergene Holm AS, avdeling Nidarå inngikk en avtale om flisleveranse med Renovasjonsselskapet for Kristiansandsregionen (RKR) 18.02.2008. Avtalen gjelder fram til 31.12.2015. I avtalen er det vist til at flisen må tilfredsstille krav som er fastsatt av Fylkesmannen i brev datert 28.03.2003. Avtalen bør oppdateres i tråd med vilkårene i ny utslippstillatelse.

Andre kommentarer:

Basiskarakterisering av aske

Det er gjennomført analyser av aska fra biobrenselanlegget. Analysene viser til dels høye nivåer av metaller. For sink og bly har noen analyser vist verdier over det som er grenseverdien for farlig avfall i veilederen *tilstandsklasser for forurenset grunn* (TA-2553/2009) fra Miljødirektoratet (daværende Statens forurensningstilsyn). For flere av de andre analyserte metallene er verdiene klassifisert som *dårlig* eller *svært dårlig* i henhold til samme veileder. Det framgår ikke om det er utført utlekkings tester. Asken leveres til Avfall sør sitt anlegg.

Det er strengere regler for deponering av farlig avfall, og derfor helt nødvendig å avgjøre om avfallet omfattes av slike regler. Ofte må dette avklares gjennom analyse. Farlige avfallstyper er stjernemerket i den europeiske avfallslisten (EAL)(gjengitt i avfallsforskriftens kapittel 11, vedlegg II). I tillegg er det farlig avfall dersom grenseverdiene i avfallsforskriftens kapittel 11, vedlegg III overskrides.

I noen tilfeller kan det være nødvendig å analysere avfallet for å avgjøre om det skal klassifiseres som farlig avfall. En og samme avfallstype kan være definert som både farlig og ikke-farlig avfall og er ført opp to ganger med og uten stjerne. Denne dobbeltoppfølringen betegnes som en speilinnang i forskriften. I slike tilfeller er avfallet å regne som farlig inntil det motsatte er bevist. For å avgjøre om den konkrete avfallsfraksjonen skal klassifiseres som farlig avfall eller ikke, må innholdet av farlige stoffer klarlegges. I mange tilfeller kan kunnskap om hvilken prosess avfallet oppstod fra være tilstrekkelig til å klassifisere avfallet. I andre tilfeller må avfallet analyseres i et laboratorium.

På bakgrunn av analyseresultatene som nevnt ovenfor er vi usikre på om asken fra Bergene Holm sitt fyringsanlegg skal klassifiseres som farlig avfall. Det er avfallsprodusenten som er ansvarlig for å avgjøre om så er tilfelle. Innen fristen for tilbakemelding må Bergene Holm gjennom basiskarakterisering framskaffe dokumentasjon for å fastslå om asken fra fyringsanlegget er farlig avfall. Det må gjennomføres utlekkings tester og dette bør gjøres i samarbeid med avfallsselskapet. Fylkesmannen viser i den sammenheng til avfallsforskriften § 9-11, kapittel 9 vedlegg II og kap. 11 vedlegg III.

Oppsummering:

Det vises til ovenstående avviksbeskrivelse. Innen de frister som er angitt skal Fylkesmannen ha skriftlig dokumentasjon på følgende forhold:

- tidfestet plan for utslippsreduksjon for å nå målene i utlippstillatelsen,
- installert utstyr for kontinuerlige målinger av CO,
- beskrivelse av vedlikeholds rutiner for fyringsanlegget,
- skriftlig fastsettelse av mål for ytre miljø samt at plassering av ansvar for tema som omhandler ytre miljø nedfelles skriftlig,
- håndtering av farlig avfall i tråd med reglene i avfallsforskriftens kap. 11 og
- resultat fra utlekkings test for å dokumentere om asken fra fyringsanlegget er farlig avfall.